/IINGA

ABETARE KOMBËTARE

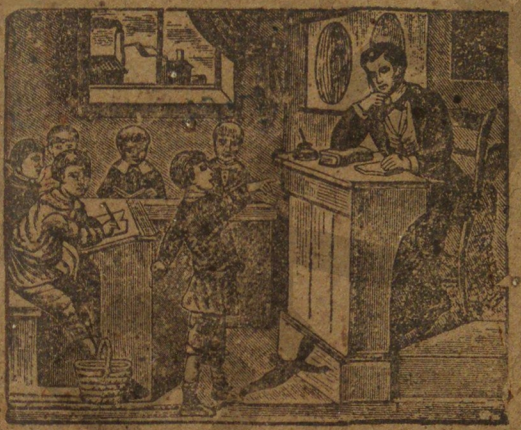

SHQIP

e rrieshtuame pas parimevet të pedagogjikës e të psihollogjisë dhe e pëlqyeme prej komisionit t' arësimit me bravurën e parë prëj ilrasit italane 300 n. i prot. 8183. - -

PJESA E A'. - Përgatitore vit i A'. shkollâr

VLORË
Shtypshkronja Italiane
1920

BKSH

JAN K. MINGA

ABETARE KOMBËTARE

SHQIP

e rrjeshtuame pas parimevet të pedagogjikës
e të psihollogjisë dhe e pëlqyeme
prej komisionit t' arësimit me bravurën e parë
prej lirash italiane 300 n. i prot. 8183

PJES' E A'.

Përgatitore vit i A'. shkollâr

VLORË
Shtypshkronja Italiane
1920

BKSH

Çdo copë siell nënëshkrimin e shkrimtarit

BKSH

PARTHËN-JE

Rrojmë më një kohë, kur diturija pedagogjike ka arriturë më një shkallë fare të mbaruame. Rrjeshtimi prâ librash për shkollat fillore pas parimevet e të farës së mënyrës së mësimit, që mbanin deri në mes të shekullit nëntëmbëdhjetë në viset t'ona, do ishte sot në shekullit njëzetë me të vërtetë mâ e madhja dhe mâ e dëmshmja shuplakë e shvillimit mënduar e fryrnuar te djalërîsë shqiptare, e cila sot na qëndron e vetmja e ndriçme shpresë ngushëllimi të çlirimit të kombit shqiptâr prej padijes së zezë dhe të paravajtjes s' këtij në udhë të shvillimit e të qytetërimit. Të shtytur prâ prej të tilli mendim vëndosmë të nxierim në dritë një radhë këndimesh kombëtare për gjithë rrjeshtat e shkollës fillore të rrjeshtuame pas parimevet mâ të shëndosha të pedagogjikës e të psihollogjîsë së sotme dhe të pirës shumvjeçare duke bërë fill nga pjes' e parë dhe e dŷta e Abetares.

Si parim themeluar në rrjeshtimt muarrmë mësimin mbiqyruar, i cili mbështetet mbi sbërthimin e të tërës më pjesat e 'sajë dhe mbërthimin e këtyrevet më të tërën. Pas hësajë fare mësimi, shpikës i së cilës' është Jakotoi, mësesi këndon me zâ të naltë e të shqiptuam një fjalim të vogel duke u dëftuar nxënësvet kurdoherë fjalën e kënduame. Nxënësit, si e mësojnë fjalimin për mënt pâ donjë gabim, mësesi u kendon çdo fjalë veçanë pas radhës dhë jashhtë kësajë duke u dëftuar këto dhe duke kërkuar

prej këtyresh që çdo fjalë tá dëftejnë me gjisht dhe tá këndojne. Pas këti ushtrimi të ndarjës të fjalimit më fjalë merr pastajë çdo fjalë veçanë dhe e ndan më rrokje, në është shumrrokëse, a më shkronja, ne është një rrokëse, me atë mënyrë të ndarjes, me të cilën ndahet gjithë fjalimi më fjalë. Qëllim' i gjithë kësajë pune është ushtrim i foljes dhe i shquarjes me sŷ çdo fjale dhe çdo pjese të kësaja. Për shëmbllë kemi fjalimin " ja një mî „. Këtë fjalim e përfytyrojmë mbi rrasët me vijën (a)——————— si një të tërë dhe pas mënyrës së mësimit që thâmë mâ sipër jáu këndojmë nxënësvet shumë herë fjalimin dhe kërkojmë prej këtyrevet pâ donjë gabim shqyptimin e ketî shumë kerë dhe drejtë. Ky i këtillë perfytyrim i fjalimit mbi rrasët ngreh vetiu bashkëndjenjën vështrimore në shpirtt të nxënësvet që gjithë kŷ fjalim, si një e tërë përbëhet prej trî pjesash të shquara dhe të vecanta ja, një, mî, të cilat' i për.ytyrojmë me vija mâ të vogla (b) —— —— ——. Duke ustërvitur prá nxënësit mbi vijën e parë (a) të fjalimit dhe mbi të dŷtat (b) të fjalëvet pas radhës e jashtë asajë vijmë në sbërthimt të çdo fjale veçanë më zërat e 'tyre duke përfytyruar këta me pika • • • • • • (c).

(a) ja një mî

(b) ja një mi

j a nj ë m i

• • • • • •

Po pira shumvjeçâre na kallzon që këjo mënyrë mësimi e Jakotoit bëhet mâ e thjesht' e mâ e lehtë pas mënyrës s' mësimit të Fogelit, në marrçim në mësimt si një të tërë jo fjalimin, po vetëm fjalën pë t'u mësojmë nxënësvet. Kështu në vëntt që të marrim gjithë fjalimin " ja një mî „ dhe t'a sbërthejmë pas më-

nyrës s' përmëndurë të Jakotoit marrim vetëm fjalën, mî, si një të tërë, dhe këtë pas mënyrës të Fogelit e sbërthejmë më pjesat e 'sajë, më shkronjat *m* dke *i* duke u dhënë këtyreve zën' e përgjarë e të duhur. Po para çdo mesimi të çdo fjale, të cilën e marrim si sent (objectum) të mësimit, duhet të bëhet përshkrim' i sendit, d. m. th, të miut si kafshë, si e përshkrujmë në pjesët të dytë të Abetares.

Përmbi këto traga të përmëndura të farës së mësimit të dŷ Pedagogëve të përmëndur dhe të pirës shumvjëçare mbështetëm gjithë mësimet e Abetares, të cilën nxierim në dritë për ushqimin frymuar e mënduar të djalërîsë shqiptare. Të pasur prâ dhe ndërgjegjje dhe kuptim te thellë të fuqisë arësimore, të cilën shkolla e kesajë fare e sbaton përmbi ndjenjat shpirtnore te nxënësvet, duhet që çdo mësim të tërheqë gjithë trajtat e djemvet me një mënyrë që të ngrehë vetëveprimin e nxënësvet që mundet të përmbahet në shpîrtt te 'tyre i gjallë mësimi prej çdo pike; prâ e quajtëm të dobîshme që, passi çdo mësim duhet të shkruhet. të vëmë përpara sbërthimit e mbërthimit të çdo mësimi ushtrime shkrimi të formavet të ndryshme të shkronjavet të thjeshta të I^{së} dhe të O^{së}, prej të cilavet përbëhen të gjitha të tjerat. Mësimi i këtyrëve, si sher lodrash, përmbi rrasën e zezë dhe pllakatë është një punë përgatitore, e cila shum teper lehtëson shkrimin e çdo mësimi pas sbërthimit e mbërthimit të çdo fjale që mësohet.

Shkurtazi këto janë parimet, mbi të cilat duke umbështetur rrjeshtuamë të dŷ pjesat e Abetares, një për rrjeshtën përgatitore dhe tjatrën për vitin e parë shkollâr.

J. MINGA

ВКSH

PJES' E PARË

E

ABETARES SHQIP

Ushtrime shkrimi mbi format e ndryshme të shkronjavet të fjeshta, të Isë e të Osë, prej formës së cilavet përbëhen të gjitha shkronjat.

a) Ushtrime shkrimi të formës s' Isë

I.

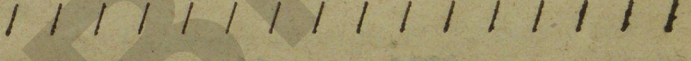

II.

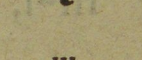

III.

a) Far'e parë dhe e dytë e rrokjevet mbi sbërthimin e mbërtimin e fjalëve njerrokëse dhe dyrrokëse.

BKSH

1. **mî**

m î

m-i mi, m-î mî, m, i

mí

miu

mi u

mi m-i, u

m-i mi, mi-u miu, m-u mu, u

miu

Вкѕ

mîni

mî ni

mî m-î ni n-i

m-i mi, m-î mî, mî-ni

mîni, n-u nu, mî, miu, n

mî miu

mî mîni

---

b) Ushtrime shkrimi të formës s'Osë

IV.

ɿ ɿ ɿ

V.

ɔ ɔ ɔ

VI.

o o o

BKSH

2. **vê**

v e

v-e ve, v-ê vê, v, e

vê

---

oe

o e

o-e oe, o

oe

---

v-i vi, v-u vu, v-o vo, m-e me, m-o mo, n-e ne, n-o no, vi-ni vini, ve-mi vemi, vo-ve vove, vo-e voe

BKSF

3. mëmë

më më

më m-ë më m-ë

m-ë më, më-më mëmë, ë

---

mëma

më ma

më m-ë ma m-a

m-ë më, m-a ma, më-ma mëma, n-ë në,

n-a na, v-ë vë, v-a va,

va më vamë unë e mëma

mëmë mëma

mëmë mëma

---

4. masë

ma së

ma m-a së s-ë

m-a ma, s-ë së, ma-së masë, s

BKSH

masa

ma sa

ma m-a sa s-a

m-a ma, s-a sa, ma-sa masa, s-i si,
s-u su, s-e se, s-o so, so-si sosi,
ve-së vesë, masa me vesë,
masë masa
masë masa

---

5. rosë

ro së

ro r-o, së s-ë

r-o ro, s-ë së, ro-së rosë, r

---

rosa

ro sa

ro r-o sa s-a

r-o ro, s-a sa, ro-sa rosa, r-i ri, r-u ru
r-e re, r-o ro, r-ë rë, r-a ra, rosë,

rosa, mâma mori rosa, unë mora vè rose

rosë rosa

rosë rosa

---

6. rrasë

rra së

rr-a rra së s-ë

rr-a rra, s-ë së rra-së rrasë rr

---

rrasa

rra sa

rr-a rra, s-a sa

rr-a rra, s-a sa, rra-sa rrasa, rr-i rri rr-u rru, rr-e rre, rr-o rro, rr-ë rrë, so-rrë sorrë sorra, arrë arra, mâma më mori arra

rrasë rrasa

rrasë rrasa

BKSH

Përsëritj' e shkronjavet, rrokjevet e fjalëvet të mësuame pas radhës që janë.

m i u n v e o ë a s r rr

m i u n v e o ë a s r rr

---

m-i mi, n-i ni, v-i vi, s-i si, r-i ri, rr-i rri
m-u mu, n-u nu, v-u vu, s-u su, r-u ru, rr-u rru
m-e me, n-e ne, v-e ve, s-e se, r-e re, rr-e rre
m-o mo, n-o no, v-o vo, s-o so, r-o ro, rr-o rro
m-ë më, n-ë në, v-ë vë, s-ë së, r-ë rë, rr-ë rrë
m-a ma, n-a na, v-a va, s-a sa, r-a ra, rr-a rra

---

mi-u miu, mî-ni mîni, o-e oe, më-më mëmë më-ma mëma, ma-së masë, ma-sa masa, ro-së rosë, ro-sa rosa, rra-së rrasë, rra-sa rrasa.

---

mî miu, mîni, vê, oe, mëmë, mëma, masë, masa, rosë, rosa, rrasë, rrasa.

rrasë rrasa, rasë rasa

arrë arra, arë ara

i mirë e mirë

nuni i mirë nuna e mirë

mî, miu, mîni, vê, oe, mëmë, mëma,

masë masa, rosë rosa, rrasë rrasa

mM, iI, uU, nN, vV, eE, oO, ëË

aA, sS, rR, rRr

---

b) Far'e trëtë e rrokjevet mbi sbërthimin e mbërthimin e fjalëve njërrokëse dhe dyrrokëse.

7. rrotë

rro të

rro rr-o të t-ë

rr-o rro, t-ë të, rro-të rrotë, o-rr orr,

t-o to, o-t ot, ë-t ët, t-ë të, rro-të rrotë, t

---

rrota

rro ta

rro rr-o ta t-a

rr-o rro, t-a ta, rro-ta rrota; t-i ti viti, moti, t-u tu tutu, t-e te, mate me masë; t-ë të tatë, tata e mëma vanë te nuni e te nuna; rrota, ato rrota, ata rrema; ato sorra, ata morra.

1. a-t at, ât, i-t it, u-t ut, e-t et, o-t ot, ë-t ët; a-rr arr, i-rr irr, u-rr urr, e-rr err, i errtë, e errtë, o-rr orr, ë-rr ërr; i-m im, i im, u-m um, e-m em, i em, o-m om, ë-m ëm, a-m am; i-n in, u-n un, e-n en, o-n on, ë-n ën.

2. At i mirë, mâma e mirë. Ato rosa e ato rrota. Im ât më mori tetë rosa të mira. Ato vê rose i mori ime emtë. Im ât e mâma venë te ime emtë.

rrotë rrota

rròtë rrota

---

8. derë

de rë

de d-e rë r-ë

d-e de, r-ë rë, de-rë derë, e-d ed, r-e re, e-r er, ë-r ër, r-ë rë, de-rë derë, d

---

dera

de ra

de d-e ra r-a

d-e de, r-a ra, de-ra dera; d-i di, dita e natə; d-u du,

dua vê rose; d-o do, dora, dosa; d-ë dë, dëmi; d-a da, data, na mori data; mëma do marrë rosa; dua ato rosa.

1. Mëma ime rrî te dera, i-d id, u-d ud, ë-d ëd, o-d od, oda, a-d ad; i-r ir, u-r ur, i urtë e urtë, o-r or, orte, a-r ar, i artë e artë; i-v iv, u-v uv, e-v ev, o-v ov, ë-v ëv, a-v av; i-s is, u-s us, o-s os, e-s es, a-s as.

2. Im ât e mâma rrinë te dera. Ora tetë do vete te ime emtë. Ime emtë më mori disa arra. Unë e mâma do vemi në arë. Im ât e unë rrîmë të dera.

derë dera

derë dera

---

9. patë

pa të

pa p-a të t-ë

p-a pa, t-ë të, pa-të patë, a-p ap, a-t at, ë-t ët, t-ë te, pa-të patë, p

---

pata

pa ta

pa p-a ta t-a

p-a pa. t-a ta, pa-ta pata; mëma pati rosa e pata; p-i pi, piva; p-u pu, puna e mirë; p-e pe, dua pemë të mira; p-o po, poti, porre; p-ë më. pê peri; dua ato rosa e ato pata.

1. Nuni mori tetë pata. i-p ip, u-p up, i uptë e uptë; e-p ep, epna vê rose e vê pate; o-p op. ë-p ëp; pesë pata e pesë rosa; tata na mori tetë pata e pesë rosa; mâma mori pesë vé pate e tetë vé rose.

2. Unë e mâma do vemi te nuni e te nuna; Mâma na mori vê rose e vê pate. Unë dua mâ mirë vê pate së vê rose. Ato pata e ato rosa venë në arë.

patë pata

patë pata

---

10. bibë

bi bë

bi b-i bë b-ë

b-i bi, b-ë bë, bi-bë bibë, i-b ib, ë-b ëb, b-ë bë, bi-bë bibë, b

biba

bi ba

bi b-i ba b-a

b-i, bi, b-a ba, bi-ba biba; pata me biba; b-u bu, buba, i butë e butë, pata të buta; b-e be, bebe, besë, burri me besë; b-o bo, bobo, borë; mëmë po bie borë, b-ë bë; b-a ba, bâni. o burra punë të mira.

1. Epni tetë vê pate ë pesë vê rose; u-b ub, e-b eb, o-b ob, o bobo buba; ë-b ëb, a-b, ab; o burra, bâni punë të mira; unë e tata do vemi në arë.

2. Im ât vuni në arë disa pemë. Ato pata e ato rosa vanë në bimë. Unë dua vê rose e vê pate. Natë e mirë, ditë e mirë. Vini rê të bâni punë të míra.

bibë biba

bibë *biba*

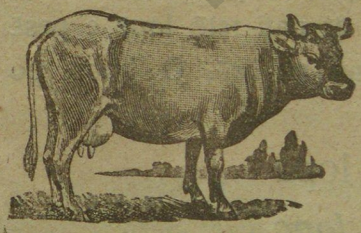

11. lopë

lo pë

lo l-o pë p-ë

l-o lo, p-ë pë,

lo-pë lopë, o-l, ol, p-o po, o-p op,
ë-p ëp, p-ë pë, lo-pë lopë, l

---

lopa

lo pa

lo l-o pa p-a

l-o lo, p-a pa, lo-pa lopa; l-i li, lili, l-u lu, lumi, pata e rosa vanë te lumi; l-e le, lule, mëma më mori lule; l-o lo, loti, l-ë lë, lëmi, pula e pata venë te lëmi; l-a la, lava, lave, lau; mëma lau rroba.

1. Elbi në arë biu. U do vete te mâma e te tata; i-l il, u-l ul, ulni, e-l el, elbi, o-l ol, ë-l ël, a-l al; lopa e pela vanë në arë; im ât vate në arë të marrë arra e lule; lopa po rrî te lëmi.

2. Ato rosa e ato pata me biba venë në arë. Merre atë lopë e atë pelë. Im ât pati tetë lopë e pesë pela. Mo i lini ato lopë të venë në arë. O bobo po bie borë.

lopë lopa

lopë *lopa*

12. mollë

mo llë

mo m-o llë ll-ë

m-o mo, ll-ë llë, mo-llë mollë, o-m om, ll-o llo, o-ll oll, ë-ll ëll, ll-ë llë, mo-llë molle, ll

---

molla

mo lla

mo m-o lla ll-a

m-o mo, ll-a lla, mo-lla molla; ll-i lli, mullî, -ll-u llu, llulla; ll-e lle, ll-o llo, llota; ll-ë llë, llërë, llëra; ll-a lla, molla, llapa; tata na mori pesë mollë; nuni vate me pelë në mullî, llâna e eme, llëra e ime.

1. Rosa e pula rrinë te dera; nâna vate në arë të marrë mollë; i-ll ill, u-ll ull, e-ll ell, o-ll oll, ë-ll ëll, a-ll all; malli, më mori malli; piva venë molle, piu verë molle; Merri ato mollë e ato arra.

2. Mora tetë mollë të mira; ime emtë më solli mollë e arra; Nuni mori pula, pata e rosa; im ât më

mori pesë palë rroba. Ato mollë e ato arra. Unë dua mollë e arra. Mâma më solli disa mollë të mira.

mollë molla
mollë molla

---

13. ferrë

fe rrë

fe f-e rrë rr-ë

e-f ef, rr-e rre, e-rr err, ë-rr ërr, rr-ë rrë, fe-rrë ferrë, f.

---

ferra

fe rra

f-e fe rr-a rra

f-e fe, rr-a rra, fe-rra ferra

f-e fe, rr-ë rrë, fe-rrë ferrë, f-i fi, filli, f-u fu, futa, furri, f-e fe, ferra, ara me ferra; f-o fo, fola, mëma më foli, se mora mollë; f-ë fë, tufë, atë tufë me lule e mori nuni; f-a fa, fava, fara, fala pesë mollë të buta e të mira.

1. Sorrë, sorra i-f if, u-f uf, e-f ef, o-f of, ë-f ëf, a-f af; ferrë, ferra, mâna ferre; of, më râ molla e m'a

mori pata; tufa me pata vate te lâmi; tufa me berra mori malë; pula po rrî në ferrë.

2. Rroba lîni. Mâma bâni rroba lîni. Era, sera. Mata atë rrobë me masë. Rosa polli në ferrë. Merre atë vê rose në ferrë. Mâma na solli mâna ferre. Nuni do disa mâna ferre. Rosa, pula, pata rrinë te ferra.

ferrë ferra
ferrë *ferra*

Përserit' e shkronjavet, rrokjevet e fjalëvet te mësuame pas radhës që janë.

t d p b l ll f

t d p b l ll f

t-i ti, t-u tu, t-e te, t-o to, t-ë të, t-a ta
d-i di, d-u du, d-e de, d-o do, d-ë dë, d-a da
p-i pi. p-u pu, p-e pe, p-o po, p-ë pë, p-a pa
b-i bi, b-u bu, b-e be, b-o bo, b-ë bë, b-a ba
l-i li, l-u lu, l-e le, l-o lo, l-ë lë, l-a la
ll-i lli, ll-u llu, ll-e lle, ll-o llo, ll-ë llë ll-a lla
f-i fi, f-u fu, f-e fe, f-o fo, f-ë fë, f-a fa

i-t it, u-t ut, e-t et, o-t ot, ë-t ët, a-t at
i-d id, u-d ud, e-d ed, o-d od, ë-d ëd, a-d ad
i-p ip, u-p up, e-p ep, o-p op, ë-p ëp, a-p ap
i-b ib, u-b ub, e-b eb, o-b ob, ë-b ëb, a-b ab
i-l il, u-l ul, e-l e-l, o-l ol, ë-l ël, a-l al
i-ll ill, u-ll ull, e-ll ell, o-ll oll, ë-ll ëll, a-ll all
i-f jf, u-f uf, e-f ef, o-f of, ë-f ëf, a-f af

rro-të rrotë, rro-ta rrota; de-rë derë, de-ra dera; pa-të patë, pa-ta pata; bi-bë bibë, bi-ba biba; lo-pë lopë, lo-pa lopa; mo-llë mollë, mo-lla molla; fe-rrë, ferrë, fe-rra ferra.

rrotë rota; derë dera; patë pata; bibë biba;
lopë lopa; mollë molla; ferrë ferra
palë pala, pallë palla
molë mola, mollë molla

i urtë e urtë, i butë e butë
ât ati, mâmë mâma, derr derri, rosë rosa,
ât i urtë; ati i urtë, mâmë e urtë, mâma e urtë,
derr i butë, derri i butë; rosë e butë, rosa e butë;
dem i butë, demi i butë

rrotë rrota, derë dera, patë pata, bibë biba,
lopë lopa, mollë molla, ferrë ferra
tT, dD, pP, bB, lL, llLl, fF

Far'e kattertë e rrokjevet mbi sbërthimin e mbërthimin e fjalëve njërrokëse, dyrrokëse e trirrokëse.

14. mizë

mi zë

mi m-i zë z-ë

m-i mi, z-ë ze, mi-zë mizë, i-m im, z-i zi i-z iz, ë-z ëz, z-ë zë, mi-zë mizë, z

---

miza

mi za

mi m-i za z-a

m-i mi, z-a za, mi-za miza; z-i zi, i zî, miu i zî; z-u zu, zura, zuna; zura míza; pula e rosa zunë vezë; z-e ze, e zezë, pula e zezë polli vezë në ferrë; unë i ziu, unë e zeza; z-ë zë, zëri; z-o zo, zorrë zorra; z-a za, zà, zânë zâna, zërë zëra.

1. l-z iz, u-z uz, e-z ez, o-z oz, ë-z ëz, a-z az; zi-n zin, zinte; zu-r zur, zurnâ; zë-r zër, zërba; za-r zar, zarba; mi-r mir, mirte; mu-r mur, mo-r mor, morte;

mo-rr morr, morr; ma-rr marr, unë do marr mollë, arra e mâna.

2. Dua të marr disa pemë, mollë e arra. Patat me bibat venë në arë. Dëboni ato miza. Pulat futen në ferrë. Dëboni ato pula e ato pata. Bibat venë pas patavet. Burri i besës. Patat futen në arë me misër. Patat e rosat venë në lum.

mizë miza

mizë *miza*

---

15. cucë

cu cë

cu c-u cë c-ë

c-u cu, c-ë cë, u-c uc, c-u cu, ë-c ëc, c-ë cë, cu-cë cucë, c

---

cuca

cu ca

cu c-u ca c-a

c-u cu, c-a ca, cu-ca cuca; c-i ci, cipa; cipalë, c-u cu, cup, cupi; ç-e ce cep cepi; mace, cuca rrî të cepi; c-o co, copë copa; merri ato copa pê molle; c-ë së, bocë, llucë, mô rrini, cuca, në llucë; c-a ca, mâma na mori câ mollë të mira; melicë melica, cuca punoni në mëlicë.

1. Lopa e demi rrînë anë lumit. í-c ic, u-c uc, o-c oc, e-c ec, ë-ç ëc, a-c ac; mi-c mic, mu-c muc, me-c mec, mo-c moc; më-c mëc, ma-c mac; ni-c nic, nu-c nuc, ne-c nec, no-c noc, në-c nëc, na-c nac; vi-c vic, vu-c vuc, vo-c voc, ve-c vec, vë-c vëc, ri-c ric, ru-c ru-c, ro-c roc, re-c rec.

2. Patat e bibat vânë në lum. O cuça, ecni e merrni ato pata e ato biba. Im ât vate me pelën në mullî. Punoni cuca e mësoni mësimet e mësesit. Punën e mirë e duanë ati e mâma. Cucat e mira e të urta merren me punë të mira.

cucë cuca

cucë *cuca*

---

16. çotë

çо të

ço ç-o të t-ë

ç-o ço, t-ë të, ço-të çotë, o-ç oç, t-o to. o-t ot, ë-t ët, t-ë të, ço-të çotë, ç.

çota

ço ta

ço ç-o ta t-a

ç-o ço, t-a ta, ço-ta çota; ç-i çi, çilimî, ç-u çu, çupa e çuni vanë te nuna; ç-e çe, çeta; ç-o ço, çova, bariu çoi lopët e pelat; ç-ë çë, ç-a ça, çapa, ecni çuna, me çapë, çi-r çir, çirma e çunit; çe-l çel, e çelme, dera e çelme, ço-r çor çorba.

1. Llapa e lopës, bariu llapi të tâna vêt' e rosës; çi-l çil çiltas, fol çiltas; çu-ll çull, çûll çulli; ça-r çar çartova; çap, çapni çuna te tata, se u solli mollë. ti-rr tirr, tirrte, mâma po tirrte; tu-r tur turpi, të-r tër tërbova; ta-r tar, tartis; tu-ll tull turtull; berrat e derrat rrinë turma, turma.

2. Pela e mazi rrînë në lam. Patat e rosat i mori lumi. Do vete të marr patat e rosat. Nuni mori câ pata të mira. Merrni në arë ato pata me biba. O çuna e cuca,

rrîni urtë, se foli tata e mâma. Mâma e ati i duanë çunat e cucat të rrînë urtë e mirë.

çotë çota
çotë *çota*

---

17. xinë

xi në

xi x–i në n–ë

x-i xi, n-ë në. xi-në xinë, n-i ni, i-n in, ë-n ën, n-ë në, xi-në xinë, x.

---

xina

xi na

xi x–i na n–a

x-i xi, n-a na xi-na xina; x-u xu, x-e xe, xeva; x-o xo, xora, xore patat; x-ë xë xënës, xënëse; x-a xa, xamare, bariu mori xamare e po i bie; xânës, xânëse; xixa xixëllon, xënësi po mëson mësimin, se die mori xëre në mësim; merre atë xamaren e bariut.

1. Mësesi mori xënësin pe dore. i-x ix, u-x ux, e-x ex, o-x ox, ë-x ëx: ni-n nin, nunin, nu-n nun, ne-n nen; më-n mën, ma-n man; mân, mâni; çuna eçni fë merrni mâna në arë: tata po vete të marrë mâna; lini patat e rosat të venë në lëm.

2. Tata i mori çunit xamare. Ata çuna po lozin me arra Mo losni çuna, po mësoni mësimet. Mesesi e do xënësin e urtë e të mirë. Vini rê, çuna e cuca, në mësimet e mësesit e të mëseses. Xënës e xënëse duani mësesin e mësesen.

xínë xina
xinë xina

---

18. hutë

hu të
hu h-u të t-ë

h-u hu, t-ë të, hu-të hutë, u-h uh, t-u tu, u-t ut ë-t ët, t-ë të, hu-të hutë, h.

---

huta
hu ta
hu h-u ta t-a

h-u hu, t-a ta, hu-ta huta; h-i hi, hî hiri, hî hîni, h-u hu, hû huri; hû hûni; h-e he, hêll helli; h-o ho, hof hovi, hovi i burrit; hovi i luanit: h-ë hë, hënë, hëna, hëna del natën; h-a ha, harrova, im ât harroi hutën në arë. Çuna, mô harroni të mësoni mësimin.

1. Tata mori hutën e vate në mullî; i-h ih, u-h uh, e-h eh. ë-h ëh, o-h oh, oh harroi tata hutën; a-h ah, ah ahu; mih, mihe arën; pa-h pah, pah pahu; hi-r hir, hiri i zotit na ruan; e xora pahun e misrit; misrit i doli pahu.

2. Mô harroni, çuna e cuça, të mësoni mësimin. Mâma harroi të marrë rosat; ecni, çuna, në lëm të merrni rosat e patat. Tata vate heret në mullí. Faluni, çuna e cuca, për ditë. Mesesi u foli çunavet se losnin me arra. Burri vuri hutën mi cup.

hutë huta

hutë *huta*

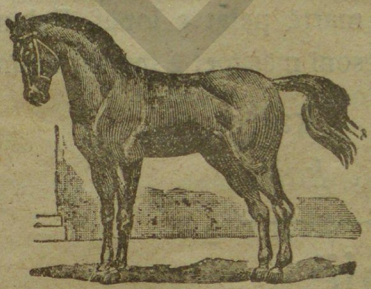

19. kalë

ka lë

ka k-a lë l-ë

k-a ka, l-ë lë, ka-lë kalë,

l-a la, a-l al, ë-l ël,

l-ë lë, ka-lë kalë, k.

kali

ka li

ka k-a li l-i

k-a, ka, l-i li, ka-li kali; k-i ki, kite, mâma na solli kite; k-u ku, kuti, mate murin me kût; k-e ke, kemi lopë e pela; k-o ko, koka, korra, tata korri misër, k-ë kë, rikë, rosa ka rika, k-a ka, kâ kau, kau lëron në arë; në arë kemi rrika të mira.

1. Bini kalin, se do vete në mullî; i-k ik, ik në lëm, u-k uk, e-k ek, lelek; o-k ok, a-k ak, f-ik fik, fiku; l-uk luk, l-ok lok, ulok, l-ak lak; pulat hipin në fik; kau po ha misër; çuna, ikni e merni kânë, se po ha misër; tata i hlpi kalit e yate në arë me marrë misër.

2. Unë i hipa kalit të urtë. Ne kemi kalë të mirë e të urtë. Nuni ka kalë të çalë; kali i çeços ecën revan. Bariu i hipi kalit e vate të marrë pelat e lopët. Bahuni çuna, të mirë e të urtë. Mësoni mësimet e merrni ditunî.

kalë kali

kalë kali

---

20. rojë

ro jë

ro r-o jë j-ë

r-o ro, j-ë jë, ro-jë rojë, o-r or, o-j oj, j-o jo, ë-j ëj, j-ë jë, ro-jë rojë, j.

---

roja

ro ja

ro r-o, ja j-a

r-o ro, j-a ja, ro-ja roja; j-i ji, jini çuna të urtë e të mirë; j-u ju, cuca punoni e mësoni mësimet; j-ë jë, j-a ja, jaja, java, eja të vemi të ime emtë e të rrîmë tërë këtë javë; tërë roja e jonë ka armë të mira.

1. Roja ruan me hutë në dorë; i-j ij, u-j uj, ujë, ujtë, dua ujë; e-j ej, dej, o-j oj, ë-j ëj, bëj, bëjmë, unë bëj punë të mira, rrî urtë e mosoj mësimin; a-j aj, ajkë, ajka, ajde të marrim ajkë; je-m jem, të jem; ja-m jam; ja-p jap, je-p jep, ji-p jip, jipni ujë çunit.

2. Armët e rojës janë hutat; o çuna, jini të urtë e të mirë; Doni mësimin e kërkoni të mirën. Mësoni mësimet, në doni të baheni të mirë.

rojë roja

rojë roja

21. fyell

fy ell

fy f-y ell e-ll

f-y fy, e-ll ell, fy-ell, fyell, y-f yf,
ll-y lly, y-ll yll, ll-e lle, e-ll ell, fy-ell fyell, y

---

fyellí

fy e lli

fy f-y e lli ll-i

f-y fy, ll-i lli, fy-e-lli fyelli, bariu i bie fyellit; y-f yf, ll-y lly, y-ll yll, ýll, ylli; m-y my, n-y ny, nyelli; v-y vy, s-y sý, sŷ, syri, sŷni; r-y ry, ryra, rr-y rry, rryli; t-y ty, tymi, d-y dy, dylli; p-y py, pylli: b-y by, byka; l-y ly, lyra; z-y zy, zyra; c-y cy, cyla ; ç-y çy, x-y xy, h-y hy, hyra; k-y ky, j-y jy.

1. Bariu mori fyellë e po i bie, y-m ym, y-n yn, fyelli i ynë; y-v yv, ys ys, y-r yr, yrti; y-rr yrr, y-t yt kali i ytë; y-d yd, yp yp, y-b yb, y-l yl y-z yz, y-c yc, y-ç yç, yçi, yçe, kyçi kyçe; y-h yh, y-k yk, y-j yj, ýj yje; fyej fyeje; merni ata fyeje.

2. Tata mori për barinë dŷ fyeje. Bariu i bie mirë cylës e fyellit. Tata mori dŷ cyla të mira për mua.

Bariu kullot berrat në mal. Im ât i mori bariut cylë e fyell. Bariu harroi cylën e fyellin në mal. Ec e merre fyellë e cyllën se foli tata.

fyell fyelli
fyell *fyelli*

Përsëritj' e shkronjavet, rrokjevet e fjalëvet të mësuame pas radhës që janë.

z c ç x h k j y

z c ç x h k j y

z-i zi, z-u zu, z-e ze, z-o zo, z-ë zë, z-a za
c-i ci, c-u cu, c-e ce, c-o co, c-ë cë, c-a ca
ç-i çi, ç-u çu, ç-e çe, ç-o ço, ç-ë çë, ç-a ça
x-i xi, x-u xu, x-e xe, x-o xo, x-ë xë, x-a xa
h-i hi, h-u hu, h-e he, h-o ho, h-ë hë, h-a ha
k-i ki, k-u ku, k-e ke, k-o ko. k-ë kë, k-a ka
j-i ji, j-u ju, j-e je, j-o jo, j-ë jë, j-a ja
i-z iz, u-z uz, e-z ez, o-z oz, ë-z ëz, a-z az
i-c ic, u-c uc, e-c ec, o-c oc, ë-c ëc, a-c ac
i-ç iç, u-ç uç, e-ç eç, o-ç oç, ë-ç ëç, a-ç aç
i-x ix, u-x ux, e-x ex, o-x ox, ë-x ëx, a-x ax
i-h ih, u-h uh, e-h eh. o-h oh, ë-h ëh, a-h ah
i-k ik, u-k uk, e-k ek, o-k ok, ë-k ëk, a-k ak
i-j ij, u-j u-j, e-j ej, o-j oj, ë-j ëj, a-j aj

mi-zë mizë, mi-za miza. cu-cë cucë, cu-ca cuca, ço-të çotë, ço-ta çota, xi-në xinë, xi-na xina, hu-të hutë, hu-ta kuta, ka-lë kalë, ka-li kali, ro-jë rojë, roja roja.

mizë miza, cucë cuca, çotë çota, xinë xina, hutë huta, kalë kali, rojë roja.

urrë urra, urë ura
palë pala, pallë palla
mal mali, mâll mallî
berr berri, ber beri

i çalë e çalë, i majëm e majme
kalë i çalë, pelë e çalë; kâ i majëm, lopë e majme
kali i çalë, pela e çalë; kau i majëm, lopa e majme
i urtë e urtë, i marrë e marrë
çun i urtë, cucë e urtë; çun i marrë, cucë e marrë
çuni i urtë, cuca e urtë; çuni i marrë, cuca e marrë

m-y my, n-y ny, v-y vy, s-y sy, r-y ry, rr-y rry, t-y ty, d-y dy, p-y py, b-y by, l-y ly, ll-y lly, f-y fy, z-y zy, c-y cy, ç-y çy, x-y xy, h-y hy, k-y ky, j-y jy.

y-m ym. y-n yn, y-v yv, y-s ys, y-r yr, y-rr yrr, y-t yt, y-d yd, y-p yp, y-b yb, y-l yl, y-ll yll, y-f yf, y-z yz, y-c yc, y-ç yç, y-x yx, y-h y-h, y-k yk, y-j ŷj.

fy-ell fyell, fy-e-lli fyelli, fyell fuelli

zZ cC çÇ xX hH kK jJ

Far'e pestë e gjashtt' e rrokjevet mbi sbërthimin e mbërthimin njërrokëse, dyrrokëse, trirrokëse e shumrrokëse.

zanore

a e ë i o u y

22. qepë

qe pë

qe q-e pë p-ë

q-e qe, p-ë pë, qe-pë qepë, e-q eq, p-e pe, ë-p ëp, q-e qe, qe-pë qepë, q.

qepa

qe pa

qe q-e pa p-a

q-e qe, p-a pa, qepa; q-i qi, i-q iq, q-u qu, u-q uq, q-y qy, y-q yq, q-o qo, o-q oq, q-ë që, ë-q ëq, q-a qa, a-q aq; qita, iqni, qulli, uqër. qerre, eqna, qokë, qëni, qafa, aqî, kaqî, qi-t qit, qu-t qut, qo-t qot; qe-p qep, qy-p qyp; mëma më qep rroba të reja për bajram.

1. s-q-a sqa, s-q-e sqe, s-q-ë sqë, s-q-i sqi, s-q-o sqo, s-q-u squ, s-q-y sqy; sqap, sqep, sqollë, sqyrê; s-p-a spa, s-p-e spe, s-p-ë spë, s-p-i spi, s-p-o spo,

s-p-u spu, s-p-y spy; spatë, spicë, sputë; p-r-a pra, p-r-e pre, p-r-ë prë, p-r-i pri, p-r-o pro, p-r-u pru, p-r-y pry; prapa, presje, prëje, prita, provë, pruva.

2. p-l-a pla, p-l-e ple, p-l-ë plë, p-l-i pli, p-l-o plo, p-l-u plu, p-l-y ply, plagë, plep, plënc, plis, plotë, pluhur, pluk; bujku punon në arë me pluk; plehu i bën mirë arës; ara ka plisa; bujku i preu plepat e arës me spatë.

3. Sqapi vate prapa bariut. Tata na pruri mollë; mëma na pruri dy sqŷrê me kos. Cuca e çuna i bini prapa mësimit që të bâheni të mirë e të urtë. Vini rê përherë mësimevet që u jep mësesi e mësesja. Çunat e mirë qohen heret.

qepë qepa

qepë qepa

---

23. fugë

fu gë

fu f-u gë g-ë

f-u fu, g-ë gë, fu-gë fugë, u-f uf, u-g ug, g-u gu, ë-g ëg, g-ë gë, fu-gë fugë, g.

---

fuga

fu ga

fu f-u ga g-a

f-u fu, g-a ga, fu-ga fuga; g-a ga, a-g ag, g-e ge, e-g eg, g-ë gë, ë-g ëg, g-o go, o-g og, g-u gu, u-g ug, g-y gy, y-g yg; fuga, gërmë, gorgë, gur, gyp, fuga hipi në fik; fuga ha fiq të rrekur. fuga hipën fik më fik. në arë kemi fiq vijuk e cipuj.

1. f-r-a fra, f-r-e fre, f-r-ë frë, f-r-i fri, f-r-o fro, f-r-u fru, f-r-y fry. i varfër, e varfra, freni, frëri, fríkë, fron, frymë. f-l-a fla, f-l-e fle, f-l-ë flë, f-l-i fli, f-l-o flo, f-l-u flu, f-l-y fly. flas, flet, flë, fli, flok, fluturë; flutura fluturon.

2. g-r-a gra, g-r-e gre, g-r-ë grë, g-r-î gri, g-r-o gro, g-r-u gru, g-r-y gry; grabit, grep, grëmp, gris, gropë, grua, grykë; s-g-a sga, s-g-e sge, s-g-ë sgë, s-g-i sgi, s-g-o sgo, s-g-u sgu, s-g-y sgy; sgargull, sgërdêll, sgurgull

3. Fuga fluturon fik më fik. Flutura fluturon lule më lule. Unë zura dŷ flutura të bukura; fikut i ranë fletët. Kali me frê ecën mirë. Çuna e cuca mô grisni rrobat e kartat. Çuna të mirë janë ata që ruajnë rrobat e kartat paq. Të doni përherë mirësîn'e paqësînë.

fugë fuga

fugë *fuga*

24. shegë

she gë

she sh-e gë g-ë

sh-e she, g-ë gë, she-gë shegë, e-sh esh, e-g eg, g-e ge, ë-g ëg, g-ë gë, she-gë shegë. sh.

---

shega

she ga

she sh-e ga g-a

sh-e she, g-a ga, she-ga shega; sh-a sha, a-sh ąsh, sh-e she, e-sh esh, sh-ë shë, ë-sh ësh, është, sh-i shi, i-sh ish, sh-o sho, o-sh osh, sh-u shu, u-sh ush, sh-y shy, y-sh ysh, shaj, âsht, shes, eshkë, shëmp, shij, ishte, shoh, osht, shuk; shega kuqon. lulet'e shegës janë të kuqe. shega është pemë e mirë.

1. sh-p-a shpa, sh-p-e shpe, sh-p-ë shpë, sh-p-i shpi, sh-p-o shpo, sh-p-u shpu, sh-p-y shpy; shpatë, shpellë, shpënë, shpirt, shportë, shpuzë, shpyrt, p-sh-a psha, p-sh-e pshe, p-sh-ë pshë, p-sh-i pshi, p-sh-o psho, p-sh-u pshu, p-sh-y pshy, pshat, pshesë, pshij, pshoj; çuna, shporrni zakonet e liga.

2. n-g-a nga, n-g-e nge, n-g-ë ngë, n-g-i ngi, n-g-o ngo, n-g-u ngu, n-g-y ngy; ngas, nget, mëngë, ngit, ngop, ngul; n-g-r-a ngra, n-g-r-e ngre, n-g-r-ë ngrë, n-g-r-i ngri, n-g-r-o ngro, n-g-r-u ngru, n-g-r-y ngry; i ngrati, e ngrata, ngreh, i ngrënë, e ngrënë, ngrit, ngrot, ngrysem.

3. Hëngra dỳ shegë të kuqe. Çeçoja më mori shtatë koqe shegë. Xeroja i shpuri mësesit pesë mollë e tëtë shegë. Pirroja vete në arë me shportë që të marrë arra, mollë e shegë. Unë shegët i dua shumë. Çuna mos hâni pemë shumë, se sëmureni. Rrushi âsht pemë mâ e mirë se shega e molla.

shegë shega

shegë *shega*

---

25. dardhë

dar dhë

dar d-a-r dhë dh-ë

d-a-r dar, dh-ë dhë, dar-dhë dardhë, ë-dh ëdh, dh-ë dhë, dar-dhë dardhë, dh.

---

dardha

dar dha

dar d-a-r dha dh-a

d-a-r dar, dh-a dha, dar-dha dardha, dh-e dhe, e-dh edh, dh-i dhi, i-dh idh, dh-o dho, o-dh odh, dh-u dhu, u-dh udh, dh-y dhy, y-dh ydh; dheu, dhija, dhomë, dhuratë, d-r-a dra, d-r-e dre, d-r-ë drë, d-r-i dri, d-r-o, dro, d-r-u dru, d-r-y dry, drekë, drê, dritë, drom, drû, drỳ, drỳni,; didurija âsht dritë e shpirtit.

1. n-d-a nda, n-d-e nde, n-d-ë ndë, n-d-i ndi, n-d-o ndo, n-d-u ndu, n-d-y ndy. ndaj, ndej, ndë arë, ndih, këndô, nduk, ndyj, n-d-r ndr, n-d-r-a ndra, n-d-r-e, ndre, n-d-r-ë ndrë, n-d-r-i ndri, n-d-r-o ndro, n-d-r-u ndru, n-d-r-y ndry; ndrak, ndreq, ndrol, ndryshk; hekuri zûri, ndryshk.

2. sh-d-r-a shdra, sh-d-r-e shdre, sh-d-r-ë shdrë, sh-d-r-i shdri, sh-d-r-o, shdro, sh-d-r-u shdru, sh-d-r-y shdry; shdridhe, shdrodha, shdredhim; mâma e shdrodhi lëmshin me lesh; hâna ndriçon në qêll; drita e hânës ndrit dhênë natën, dielli ndrit ditën, dritë e diellit ngroh dhênë.

3. Çëni na pruni nga ara mollë, shegë e dardha. Çuna, ndrequni te vemi në lëm, se do shijmë grurë, elp

e tërshânë. Xamaren e mori Ceni e iku me lopê. Nuni na pruri dardha e fiq e rrush. Çuna nderoni ât e mëmë e mesesit t'uajë.

dardhë dardha

dardhë dardha

---

26. thikë

thi kë

thi th-i kë k-ë

th-i thi, k-ë kë, thi-kë thikë, i-th ith, ë-k ëk, k-ë kë, thi-kë thikë, th.

---

thika

thi ka

thi th-i ka k-a

th-i thi, k-a ka, thi-ka thika; th-a tha, a-th ath, th-e the, e-th eth, th-ë thë, ë-th ëth, th-i thi, i-th ith, th-o tho, o-th oth, th-u thu, u-th uth; thashë, thê, thënë, thithë, thom, thua; i athtë, e athtë, rrush i athtë, shegë e athtë; i thartë e thartë, uthulla është e thartë.

1. k-r-a kra, k-r-e kre, k-r-ë krë, k-r-i kri, k-r-o kro, k-r-u kru, k-r-y kry; krah, kreth, krëh, krimp, kroi, krua, krypë, sh-k-a shka, sh-k-e shke, sh-k-ë shkë, sh-k-i shki, sh-k-o shko, sh-k-u shku, sh-k-y shky; shkas, shket, shkëmp, shkollë, shkunt. Çuni e cuca venë në shkollë ditë më ditë. Shkolla është çerdhe e diturîsë.

2. Sh-k-r-a shkra, sh-k-r-e shkre, sh-k-r-ë shkrë, sh-k-r-i shkri, sh-k-r-o shkro, sh-k-r-u shkru, sh-k-r-y shkry. Shkrahem, shkrep, shkrimp, shkrova, shkruaj; k-l-i kli, klithma, k-l-a kla, klan; k-ll-a klla, kllapë; k-ll-u kllu, kllukë; k-ll-o kllo, klloçkë. klloçka klloqit. Skreptima âsht flakë e madhe.

3. Zogu i shkruar iku. Zoqtë fluturojnë me krahë. Nxënësi e nxënësja po mësojnë dhe po shkruajnë mësimin. Mësoni, çuna e cuca, dhe shkruani kurdoherë mesimin. Unë vete përdita në shkollë dhe jam i pari në mesimet. Tata e mëma gëzohen shumë, se jam i pari i çunavet të rendit t'im.

thikë thika

thikë thika

27. gjarpër

gjar për

gjar gj-a-r për p-ë-r

gj-a-r gjar, p-ë-r për gjar-për gjarpër, gj.

---

gjarpri

gjar pri

gjar gj-a-r pri p-r-i

gj-a-r gjar, p-r-i pri, gjar-pri gjarpri; gj-a gja, a-gj agj, gj-e gje, e-gj egj, gj-ë gjë, ë-gj ëgj, gj-i gji, i-gj igj, gj-o gjo, o-gj ogj, gj-u gju, u-gj ugj, gj-y gjy, y-gj; gjarpër, gjarpri; gjerdhe, gjurmë, gjurma; gjarpri hiqet barkazë; gjum, gjumashë, çuna, mô jini gjumashë, gjumi i shumtë të prishë.

1. n-gj-a ngja, n-gj-e ngje, n-gj-ë ngjë, n-gj-i ngji, n-gj-o ngjo, n-gj-u ngju, n-gj-y ngjy, ngjalë, ngjervî, ngjëroj, ngjitem, ngjoj, ngjurrem, ngjyrë; nxënësit e shkollës shkruajnë me ngjyrë; ngjyra është e zezë. ngjala rrî në ujë; macja ngjitet në pemë; ngjacova kalin në arë.

3. s-gj-a sgja, s-gj-e sgje, s-gj-ë sgjë, s-gj-i sgji, s-gj-o sgjo, s-gj-u sgju, s-gj-y sgjy, sgjat, sgjeth, shgjëroj, shgjith, sgjoj, sgjyrë. sgjyra âsht e zezë. sgjodha dŷ pëndë të mira. qêtë kanë në qafë sgjedhë; rrobi âsht si kau në sgjedhë. Im ât sgjodhi dŷ pëndë qê të mirë.

3, Çuna e cuca merrni pëndën e ngjyrën dhe shkruani mësimin. Xânësi gjeti dŷ shigjeta arku. java ka shtatë ditë. Çeçoja ngjacoi qêtë në arë. Bariu sgjidhi qënin. Sgjedha e rrobërîsë âsht e rândë. Doni, çuna e cuca, lirînë. Atdheu âsht vëndi ku kemi lindur. Çuna e cuca, të doni atdhênë t'uajë.

gjarpër gjarpri
gjarpër *giarpri*

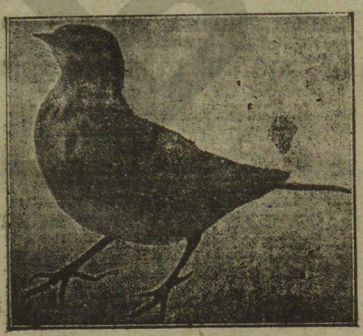

28. mullënjë

mu llë një

mu m-u

llë ll-ë një nj-ë

m-u mu, ll-ë llë, nj-ë një,

mu-llë-një mullënjë, nj.

mullënja

mu llë nja

mu m-u llë ll-ë nja nj-a

m-u mu, ll-ë llë, nj-a nja, mu-llë-nja mullënja; nj-a nja, a-nj anj, nj-e një, e-nj enj, nj-ë një, ë-nj ënj, nj-i nji, i-nj inj. nj-o njo, o-nj onj, nj-u nju, u-nj unj, nj-y nj-y, y-nj ynj; njâni, njerî, e enjte, një mullënjë, njî, i njomë, i unjtë, hynj; mullënja këndon; bari i njomë del në verë.

1. ç-m-a çma, ç-m-e çme, ç-m-ë çmë, ç-m-i çmi, ç-m-o çmo, ç-m-u çmu, ç-m-y çmy; saçmâ, çmês, çmënt, çmim, çmonj, i çmuar; çmimi i kartës âsht i math; pemët e shkollës nuk çmohen; florîni kâ çmim të math. nga gjithë metalet mâ i çmuashëm âsht floriri.

2. m-b-a mba, m-b-e mbe, m-b-ë mbë, m-b-i mbi, m-b-o mbo, m-b-u mbu, m-b-y mby. mbanj, këmbenj, bënj, mbill, mbolla, mbush, mbyt. mbanj pëndën në dorë e shkruanj. do këmbenj dŷ mullënja me një bilbil. Bilbili dhe mullënja janë zoq kângëtorë.

3. Ylli i mëngjezit âsht i bukur. Shënjat janë yje. Mullënja âsht e zezë, po sqepin e ka të verdhë. Mullënja ka mishë të shijshëm. Maçja mbyti mullënjën. Çuna, mbani kurdoherë në mëntt punët' e mira të gjyshavet t'anë. Nderoni këta me punë të mira.

mullënjë mullënja

mullënjë *mullënja*

29. xhamî

xha mî

xha xh-a mî m-î

xh-a xha, m-i mi, xha-mi xhami, a-xh axh, a-m am, m-i mi, xha-mi xhami, xh.

---

xhamija

xha mi ja

xha xh-a mi m-i ja j-a

xh-a xha, m-i mi, j-a ja, xha-mi-ja, xhamija; xh-a xha, a-xh axh, xh-e xhe, e-xh exh, xh-ë xhë, ë-xh ëxh, xh-i xhi, i-xh ixh, xh-o xho, o-xh oxh, xh-u xhu, u-xh uxh, xh-y xhy, y-xh yxh. hoxha, konxhe, xhikë, xhokë, xhungë; hoxha falet në xhamî; Dora m'ubê, xhunga, xhunga.

1. n-x-a nxa, n-x-e nxe, n-x-ë nxë, n-x-i nxi, n-x-o nxo, n-x-u nxu, n-x-y nxy. nxânës, nxeh, nxënës. nxinj, nxora, nxuna, minxyrë, nerânxa është pemë dimrore. limoi e nerânza kanë gjethe të gjelbra. ujtë është i nxehtë; ngjyra nxin duartë; lani duartë se i kini të nxita.

2. b-l-a bla, b-l-e ble, b-l-ë blë, b-l-i bli, b-l-o blo; b-l-u blu, b-l-y bly. blanë, bleri, e âmblë, blini, blova, bluamë.

dora është gjithë blana; tata bloi në mullî grurë e misër. qumështëtë është të ëmblë. bleva gjashtë pata e tetë rosa. blini pënda e ngjyrë, se do shkruani. bloza është e zezë. bloza bëhët nga tymi.

3. û do vete në xhamî të falem. xhamija âsht e lartë. hoxha falet në xhamî përdita. Kisha e xhamija janë faltore. Çunat lozin me gaxhi. Suloja âsht gaxhitâr i math. Çunat venë në xhami e falen. Faluni gjithënjë te Zoti që të bâheni njerës të mirë.

xhamî xhamija

xhamî xhamija

---

30. zhapî

zha pî

zha zh-a pî p-î

zh-a zha, p-î pî, zha-pî zhapî, a-zh azh, a-p ap, p-î pî, zha-pî zhapî, zh.

---

zhapiu

zha pi u

zha zh-a pi p-i u

zh-a zha, p-i pi, zha-pi-u zhapiu; u-zh uzh, zh-e zhe, e-zh ezh, zh-ë zhë, ë-zh ëzh, zh-i zhi, i-zh izh, zh-o zho, o-zh ozh, zh-u zhu, u-zh uzh, zh-y zhy, y-zh yzh; zhegull, zhënk, zhizhitë, zhozhë, zhukë, zhyt, sisat e lopës kanë zhënk; rosat zhizhitin në llogaçet; zhegunjtë hahen sallatë. zhapiu është i gjelbër.

1. v-r-a vra, v-r-e vre, v-r-ë vrë, v-r-i vri, v-r-o vro, v-r-u vru, v-r-y vry. vras, vret, vrërë, mot'i vrërë; vrimë, vruk; b-r-a bra, b-r-e bre, b-r-ë brë, b-r-i bri, b-r-o bro, b-r-u bru. b-r-y bry. branis, breshkë, brënda, brî, brushkull, brymë. lesa hiqet branë, demi të vretë me brij; mâma zûni brumë për bukë.

2. t-r-a tra, t-r-e tre, t-r-ë trë, t-r-i tri, t-r-o tro, t-r-y try, trâni trari, trênj, trëmbë, trim, troshit, trû trûni truri; s-t-r-a stra, s-t-r-e stre, s-t-r-ë strë, s-t-r-i stri, s-t-r-o stro, s-t-r-u stru, s t-r-y stry. strâll, strehë, mostrë, ministri, struk, strugat, drugdhëndësi strugat me struk dhogat.

3. sh-t-r-a shtra, sh-t-r-e shtre, sh-t-r-ë shtrë, sh-t-r-i shtri, sh-t-r-o shtro, sh-t-r-u shtru, sh-t-r-y, shtry. shtrat, unë flë në shtrat. shtrep, shtrëmtë, shtrigë, shtrofk, shtryth, djathtë ka zënë shtreba; qëni zûni lepurin në shkrofk; Shtrohuni, çuna, e bâhuni të mirë. Çunat e mirë e të urtë i duanê që të gjithë.

Zhapî zhapiu

Zhapî zhapiu

Përseritj e shkronjavet, rrokjevet e fjalëvet te mesuame pas radhës që janë.

q g sh dh th gj nj xh zh

q g sh dh th gj nj xh zh

q-a qa, q-e qe, q-ë që, q-i qi, q-o qo, q-u qu, q-y qy
g-a ga, g-e ge, g-ë ge, g-i gi, g-o go, g-u gu, g-y gy
sh-a sha, sh-e she, sh-ë shë, sh-i shi, sh-o sho, sh-u shu, sh-y shy
dh-a dha, dh-e dhe, dh ë dhë, dh i dhi dh-o dho, dh-u dhu, dh-y dhy
th-a tha, th-e the, th-ë thë, th-i thi, th-o tho, th-u thu, th-y thy
gj-a gja, gj-e gje, gj-ë gjë, gj-i gji, gj-o gjo, gj-u gju, gj-y gjy
nj a nja, nj-e nje, nj-ë një, nj-i nji, nj-o njo, nj-u nju, nj-y njy
xh-a xha, xh-e xhe, xh-ë xhë, xh-i xhi, xh-o xho, xh-u xhu, xh-y xhy
zh-a zha, zh-e zhe, zh-ë zhë, zh-i zhi, zh-o zho, zh-u zhu, zh-y zhy

---

a-q aq, e-q eq, ë-q ëq, i-q iq, o-q oq, u-q uq, y-q yq
a-g ag, e-g eg, ë-g ëg, i-g ig, o-g og, u-g ug, y-g yg
a-sh ash, e-sh esh, ë-sh ësh, i-sh ish, o-sh osh, u-sh ush, y-sh ysh
a-dh adh, e-dh edh, ë-dh ëdh, i-dh idh, o-dh odh, u-dh udh, y-dh ydh
a-th ath, e-th eth, ë-th ëth, i-th ith, o-th oth, u-th uth, y-th yth
a-gj agj, e-gj egj, ë-gj ëgj, i-gj igj, o-gj ogj, u gj ugj, y-gj ygj
a-nj anj, e-nj, enj, ë-nj ënj, i-nj inj, o-nj onj u nj unj, y-nj ynj
a-xh, axh e-xh exh, ë-xh ëxh, i-xh ixh, o-xh oxh, u-xh uxh y-xh yxh

---

sqa, sqe, sqë, sqi, sqo, squ, sqy
shqa, shqe, shqë, shqi, shqo, shqu, shqy

spa,	spe,	spë,	spi,	spo,	spu,	spy
shpa,	shpe,	shpë.	shpi,	shpo,	shpu,	shpy
psha,	pshe.	pshë.	pshi,	psho,	pshu,	pshy
pra,	pre,	prë,	pri,	pro,	pru,	pry
pla,	p e,	p ë,	p i,	p o,	p u,	piy
fra,	fre,	frë.	fri,	fro,	fru.	fry
fla,	fle,	flë,	fli,	flo,	flu,	fly
gra,	gre,	grë,	gri,	gro,	gru	gry
sga,	sge,	sgë,	sgi,	sgo.	sgu,	sgy
nga,	nge	ngë,	ngi	ngo,	ngu,	ngy
nda,	nde,	ndë,	ndi,	ndo,	ndu,	ndy
dra,	dre,	drë,	dri,	dro,	dru,	dry
kra,	kre,	krë,	kri.	kro,	kru,	kry
shka,	shke,	shkë,	shki,	shko,	shku,	shky
ngja,	ngje,	ngjë,	ngji,	ngjo,	ngju,	ngjy
sgja,	sgje,	sgjë,	sgji,	sgjo,	sgju,	sgjy
çma,	çme,	çmë,	çmi,	çmo,	çmu,	çmy
mba,	mbe,	mbë,	mbi,	mbo,	mbu,	mby
nxa,	nxe,	nxë,	nxi,	nxo,	nxu,	nxy
vra,	vre,	vrë,	vri,	vro,	vru,	vry
bra,	bre,	brë,	bri,	bro,	bru,	bry
bla,	ble,	blë,	bli,	blo,	blu,	bly
tra.	tre,	trë	tri,	tro	tru.	try
sta,	ste,	stë,	sti,	sto,	stu,	sty
shta,	shte,	shtë,	shti,	shto,	shtu,	shty
çva,	çve,	çvë,	çvi,	çvo,	çvu,	çvy

dja, dje; tja, tje; fja, fje; thja, thje.

mbra,	mbre,	mbrë,	mbri,	mbro,	mbru,	mbry
mb'a,	mb'e,	mblë,	mbli,	mblo,	mblu,	mbly
ngra,	ngre,	ngrë,	ngri,	ngro	ngru,	ngry
ndra,	ndre,	ndrë,	ndri,	ndro,	ndru,	ndry
shdra,	shdre,	shdrë,	shdri,	shdro,	shdru,	shdry
shkra,	shkre,	shkrë,	shkri,	shkro,	shkru,	shky
stra,	stre,	strë,	stri,	stro,	stru,	stry
shtra,	shtre,	shtrë,	shtri,	shtro,	shtru,	shtry
shfra,	shfre,	shfrë,	shfri,	shfro,	shfru,	shfry

krimp, plump, plënk, brënk, trunk, frënk,
sgurth, sbokth, sverth, grusht, shkunt, shkarth,
sbarth, grëmp, shtënk, gresht, plesht, plënc,
ndryshk, shkrump, sdrënk, shkrent,

qepë qepa, fugë fuga, shegë shega, dardhë dardha, thikë thika, gjarpër gjarpri, mullënjë mullënja, xhamî xhamija, zhapî zhapiu.

i bardhë e bardhë, i zî e zezë
kalë i bardhë, pelë e bardhë, kâ i zî, lopë e zezë
kali i bardhë, pela e bardhë, kau i zî lopa e zezë
i math e madhe i vogël e voglë
djalë i math, çupë e madhe, djalë i vogël, çupë e voglë
djali i math, çupa e madhe, djali i vogël, çupa e voglë
i butë e butë i egër e egrë
derr i butë, dosë e butë, derr i egër, dosë e egrë
derri i butë, dosa e butë, derri i egër, dosa e egrë
i gjatë e gjatë, i shkurtër e shkurtrë
i lartë e lartë, i unjtë e unjtë
i njomë e njomë, i thatë e thatë

qepë qepa, fugë fuga, shegë shega, dardhë dardha, thikë thika, gjarpër gjarpri, mullënjë mullënja, xhamî xhamija, zhapî zhapiu.

qQ, gG, shSh, dhDh, thTh, gjGj, njNj, xhXh, zhZh.

Çuna e cuca, doni e nderoni atin dhe mëmën, që të rroni shumë vjetë e të lumtun. Kushdo që nderon prindët, ka kurdoherë bekimin e Zotit.

Doni e nderoni mësesin e mësesen, si prindët t'uajë, se dhe këta kujdesen për ju, si kujdeset ati dhe mâma. Degjoni dhe mbaroni porosîtë e këtyre; Mësoni dhe shkruani kurdoherë mësimin që u japin në shkollë.

---

kush punon më të rî,
punon për pleqërî

Dallandyshe
faqekuqe
buzburbuqe
sqepgjylpërë
bishtgërsherë

---

rreze, rreze,
bukurreze,
shikô prapa,
se undeze
me fitil,
me kandil,
me vajë guri
vajë të mirë.

1. shkronjat pas radhës të mësimevet

m, i, u, n, v, e, o, ë, a, s, r, rr, t, d, p, b, l, ll, f, z, c, ç, x, h, k, j, x, q, g, sh, dh, th, gj nj, xh, zh.

2. shkronjat'e shtypit pas radhës s'abecêsë

a) të vogla

a, b, c, ç, d, dh, e, ë, f, g, gj, h, i, j, k, l, ll, m, n, nj, o, p, q, r, rr, s, sh, t, th, u, v, x, xh, y, z, xh

b) të mëdha

A, B, C, Ç, D, Dh, E, Ë, F, G, Gj, H, I, J, K, L, Ll, M, N, Nj, O, P, Q, R, Rr, S, Sh, T, Th, U, V, X, Xh, Y, Z, Zh.

3. shkronjat e shkrimit pas radhës s'abecêsë

a) të vogla

a b c ç d dh e ë f g gj h
i j k l ll m n nj o p q r
rr s sh t u v x xh y z zh

b) të mëdha

A B C Ç D Dh E Ë F G
Gj H I J K L Ll M N Nj
O P Q R Rr S Sh T Th U
V X Xh Y Z Zh

a A Arbërî
b B Berat
c C Ceno
ç Ç Çamërî
c D Durrës
dh Dh Dhërmî
e E Elbasan
ë Ë Ëngjëll
f F Filat
g G Gorrë
gj Gj Gjinokastrë
h H Himarë
k K Korçë
i I Ishëm
j J Janinë
l L Leskovik
ll Ll Llakatun
m M Myzeqê
n N Nartë
nj Nj Njarkë
o O Orosh
p P Përmet
q Q Qesarat
r R Reskovec
rr Rr Rromës
s S Sazan
sh Sh Shkodrë
t T Tiranë
u U Uran
v V Vlorë
x X Xarë
xh Xh Xharovinë
y Y Ylqin
z Z Zhulat

BKSH

Libra mësim re gati për në styp :

Abetare Kombëtare Shqip

pjes' e B këndimtore

Vit i A' Shkollar

Këndime Kombëtare

për rrjeshtën e B'

Shkronjtore

për rrjeshtën e C' dhe të Ç'

Kushton lira it. 2